

Nr 44

Skatteutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973: 125 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1973/74, m. m. jämte motioner.

Propositionen

I proposition 1973: 125 har Kungl. Maj:t (finansdepartementet) föreslagit riksdagen bl. a. att besluta att statlig inkomstskatt för skattskyldig, som avses i 10 § 1 mom. förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, skall för budgetåret 1973/74 ingå i preliminär skatt med 100 % av grundbeloppet.

Propositionen har hänvisats till skatteutskottet i angiven del och i övrigt till finansutskottet.

I propositionen behandlas den ekonomiska politiken mot bakgrund av den samhällsekonomiska utvecklingen.

Det förslag till riksstat för budgetåret 1973/74 som lades fram i årets statsverksproposition kompletteras med hänsyn till senare inträffade förändringar rörande såväl inkomst- som utgiftssidan av budgeten. I samband därmed redovisas en förnyad beräkning av budgetutfallet för innevarande budgetår. Denna ger vid handen att totalbudgetunderskottet skulle öka med 165 milj. kr. i förhållande till beräkningarna i årets statsverksproposition. Sålunda förutses nu ett underskott på ca 7 390 milj. kr. För budgetåret 1973/74 beräknades i statsverkspropositionen ett underskott på ca 5 730 milj. kr. De nya beräkningarna leder till ett underskott på ca 5 670 milj. kr.

I särskilda bilagor redovisas bl. a. en reviderad nationalbudget för år 1973, en långtidsbudget för budgetåren 1973/74—1977/78 samt en avstämning och framskrivning av 1970 års långtidsutredning.

Motionerna

Med anledning av propositionen har följande motioner väckts, nämligen

1973: 1991 av herr Bohman m. fl. (m) vari hemställs

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t vidtar åtgärder enligt följande

1. Skattepolitiken måste inriktas på att stimulera tillväxttakten på ökat sparande och samhällsekonomisk balans,

2. En fyraårsplan för marginalskattesänkningar bör utarbetas. Omedelbara åtgärder bör vidtas för att lätta barnfamiljernas skattesitua-

tion; ett extra familjeavdrag för enarbetstagarfamiljer bör skapas och begränsad avdragsrätt för faktiska barntillsynskostnader införas. Folkpensionen bör göras skattefri. Den faktiska sambeskattningen måste upphöra.

3. En plan för avveckling av arbetsgivaravgiften bör fastställas. I avvaktan på en total avveckling bör arbetsgivaravgiften i första hand sänkas inom det allmänna stödområdet. En snabbutredning bör också tillsättas för att undersöka möjligheterna att ge arbetsintensiva företag en lägre arbetsgivaravgift och att ta bort den s. k. egenavgiften.

4. Möjligheterna att differentiera mervärdeskatten genom lägre skatt på vissa livsmedel bör snarast undersökas;

1973: 1993 av herrar Fälldin (c) och Helén (fp) vari bl. a. hemställs att riksdagen vid behandlingen av prop. 1973: 125 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1973/74 m. m. beslutar att utgående extra avdrag för investeringar i byggnader inom industri, jordbruk och skogsbruk förlängs till att avse objekt som påbörjas t. o. m. den 31 mars 1974;

1973: 1995 av herr Hermansson m. fl. (vpk) vari bl. a. hemställs att riksdagen beslutar om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt ”genom att till 8 § ’Från skatteplikt undantages — — —’ såsom punkt 1) tillföres följande, samt att övriga punkter erhåller därav följande omnumreringar:

’1) Livsmedel.

— — —’

Ändringen av förordningen träder i kraft den 1 juli 1973.”;

1973: 1996 av herrar Jonsson i Alingsås (fp) och Hörberg (fp) vari hemställs

att riksdagen beslutar att ge Kungl. Maj:t i uppdrag att till kommande riksdag föreslå åtgärder som innebär att momsens på baslivsmedel avskaffas eller att dess prishöjande effekter undanröjs;

1973: 1999 av herrar Ångström (fp) och Wirmark (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar att höja det extra avdraget vid kapitalbeskattningen till 1 200 kr. Avdraget bör utformas i enlighet med den individuella princip som genom 1970 års skattebeslut fastslogs gälla för A-inkomster i den direkta inkomstbeskattningen.

I detta betänkande behandlas också den vid riksdagens början väckta motionen 1973: 571 av herr Hermansson m. fl. (vpk) vari hemställs

1. att riksdagen beslutar att följande förslag till beskattningsåtgärder vidtas:

a) följande ändring i förordningen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt

11 §

1 mom. Statlig förmögenhetsskatt — — — familjestiftelse utgöra:

när den beskattningsbara förmögenheten icke överstiger 250 000 kronor: två procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 150 000 kronor;

när den beskattningsbara förmögenheten överstiger

250 000 men icke 400 000 kr.: 2 000 kr. och 2,5 % av återstoden;

400 000 men icke 1 000 000 kr.: 5 750 kr. för 400 000 kr. och 3 % av återstoden;

1 000 000 kr.: 23 750 kr. för 1 000 000 kr. och 3,5 % av återstoden.,

b) höjning av arvs- och gåvoskatten med i genomsnitt 50 procent,

c) att fr. o. m. inkomståret 1973 och tills vidare ta ut en extra bolagskatt med 10 procent av den beskattningsbara inkomsten,

d) att avskrivningsreglerna vid inkomstbeskattningen för rörelse- och hyresfastigheter återställs till vad som gällde före de år 1969 beslutade ändringarna, dvs. i överensstämmelse med texten i kommunalskattelagen (1928: 370),

e) att den i kommunalskattelagen stadgade avdragsrätten för ränta å gäld begränsas till att gälla skuldbelopp understigande 125 000 kr.,

f) sådan förändring i Kungl. Maj:ts förordning (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall, andra stycket 3 §, att angivna procenttal höjs till 85 respektive 90 %,

g) sådan ändring av kommunalskattelagen att däri stadgas att utgifter för representation och liknande ändamål icke är att hänföra till omkostnader i förvärvskälla,

h) sådan ändring av förordningen om skatt på annonser och reklam att den allmänna reklambeskattningen utformas såsom en omkostnadsavgift med 25 % av beskattningsvärdet,

i) sådan ändring av förordningen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift att denna erläggs med belopp motsvarande fyra och en halv procent av summan av vad arbetsgivaren utgivit under året som lön till arbetstagare,

j) införande av en särskild omsättningsskatt på handeln med aktier att utgå med 20 % på försäljningsvärdet,

2. att vederbörande utskott utarbetar erforderlig lagtext m. m. avseende de ovannämnda förslagen under 1. vid b), e), g), h) och j) dock i vad gäller b) skatteskalor samt i vad gäller h) med utgångspunkt i det av ledamoten Lindqvist till reklamutredningens förslag fogade särskilda yttrandet.

Beträffande motiveringen till yrkandena i motionen 1973: 1991 hänvisas till motionen 1973: 1990.

Utskottet

Enligt 12 § förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall varje år bestämmas med vilka procenttal av grundbeloppen statlig inkomstskatt skall ingå i preliminär skatt för kommande budgetår. Procenttalet för första hälften av budgetåret 1973/74 skall vara detsamma som för innevarande budgetårs senare hälft. I förordningen (1972: 375) om storleken av statlig inkomstskatt som ingår i preliminär skatt för budgetåret 1972/73 har procenttalet för budgetåret 1972/73 satts till 100.

I propositionen framhålls att uttagsprocenten för tiden den 1 juli—den 31 december 1973 alltså skall bli oförändrad. Vidare föreslås att uttagsprocenten även för tiden den 1 januari—den 30 juni 1974 fastställs till 100.

Utskottet har inte något att erinra mot förslaget och tillstyrker således propositionen i denna del.

I detta sammanhang behandlar utskottet vissa med anledning av propositionen väckta motioner, som inte har samband med uttagsprocenten, och den vid riksdagens början väckta motionen 1973: 571.

I syfte att stimulera vissa byggnadsinvesteringar beslutades vid 1972 års höstriksdag att skattskyldig, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under tiden den 1 november 1972—den 30 juni 1973 sätter i gång ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, vid taxeringen till statlig inkomstskatt år 1974 skall erhålla ett särskilt investeringsavdrag, motsvarande 10 % av byggnadskostnad för arbete, som utförs under tiden den 1 november 1972—den 31 december 1973. Sådant avdrag medges dock inte för bostadsbyggnad, hotell- eller restaurangbyggnad eller för s. k. oprioriterade byggnadsarbeten såsom bensinstation, parkeringshus, butiks-, kontors- eller banklokaler.

Mot bakgrund av sysselsättningsläget på byggnadsområdet yrkas i motionen 1973: 1993 av herrar Fälldin och Helén att det särskilda investeringsavdraget för vissa byggnadsarbeten skall förlängas till att avse objekt som påbörjas t. o. m. den 31 mars 1974.

Av propositionen framgår att regeringen beslutat att investeringsfonderna får användas för byggnadsinvesteringar även under kommande vinter. Också det privatfinansierade småhusbyggandet kommer att släppas fritt inför nästa vinter, och beredskapsarbetena inom byggsektorn avses komma att ligga på en hög nivå. Departementschefen framhåller vidare att en hög beredskap i den sysselsättningsskapande politiken är nödvändig bl. a. när det gäller byggnadsområdet. Mot bakgrund härav och i avvaktan på den fortsatta utvecklingen av byggnadsinvesteringarna är utskottet inte nu berett tillstyrka motionärernas förslag och avstyrker således berörda yrkande i motionen 1973: 1993.

I motionen 1973: 1991 av herr Bohman m. fl. upprepar motionärerna sina i tidigare motioner vid årets riksdag framförda krav på lättnader i inkomstbeskattningen för fysiska personer. Sålunda yrkas att en fyra-årsplan för marginalskattesänkningar utarbetas, att barnfamiljernas skattesituation förbättras genom extra familjeavdrag för enarbetstagarfamiljer och begränsad avdragsrätt för barntillsynskostnader, att folkpensionen görs skattefri och att den faktiska sambeskattningen slopas.

Riksdagen har nyligen på förslag av skatteutskottet i betänkande SkU 1973: 19 avstyrkt samtliga ovannämnda yrkanden med hänvisning till att frågorna behandlas eller kommer att behandlas av 1972 års skatteutredning. I nämnda betänkande har utskottet också framhållit att beskattningen som hittills tid efter annan bör omprövas och avvägas med hänsyn till penningvärdeförändringen och ändrade förutsättningar i övrigt. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet ovannämnda yrkanden i motionen 1973: 1991.

Frågan om premiering av sparandet via beskattningen har på nytt aktualiserats i vissa motioner. Sålunda yrkas i motionen 1973: 1991 av herr Bohman m. fl. att skattepolitiken skall inriktas på att stimulera tillväxten av sparandet. I motionen 1973: 1999 av herrar Ångström och Wirmark yrkas att sparavdraget vid beräkning av inkomst av kapital på högst 400 kr. för ensamstående och 800 kr. för makar gemensamt skall höjas till 1 200 kr. och utformas i enlighet med principerna om individuell beskattning.

Beträffande yrkandet i motionen 1973: 1991 vill utskottet endast erinra om den nya form av statlig premiering av sparandet, som beslutades vid föregående års riksdag (prop. 1972: 22, FiU 15 och SkU 16), och de speciella skattefavourer, som medges enligt lagen (1972: 128) om skattefrihet vid premiering av sparande. Motionsyrkanden om höjning av sparavdraget har riksdagen tidigare i år avvisat på förslag av skatteutskottet (SkU 1973: 23) med hänvisning till att 1972 års skatteutredning kommer att behandla utformningen av avdraget och därmed sammanhängande frågor vid sin översyn av beskattningen av fysiska personer. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet bifall till motionen 1973: 1991 i denna del och till motionen 1973: 1999.

Skatt enligt förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt utgår fr. o. m. år 1971 med 15 % av beskattningsvärdet, vilket normalt utgörs av priset inklusive skatt. Skattesatsen 15 % motsvarar 17,65 % av priset exklusive skatt. I vissa fall utgår skatten på reducerade beskattningsvärden.

I motionen 1973: 1995 av herr Hermansson m. fl. yrkas att mervärdeskatten på livsmedel skall slopas fr. o. m. den 1 juli 1973 och i den vid riksdagens början väckta motionen 1973: 571 av samma motionärer att inkomstbortfallet skall täckas genom skärpningar av kapitalbeskatt-

ningen, företagsbeskattningen, reklamskatten och den allmänna arbetsgivaravgiften samt genom slopande av avdragsrätten för representationskostnader och begränsning av rätten till avdrag för gälldranta. Herrar Jonsson i Alingsås och Hörberg begär i motionen 1973:1996 förslag till kommande riksdag om åtgärder, som syftar till att slopa mervärdeskatten på baslivsmedel eller att undanröja skattens prishöjande effekter. I motionen 1973:1991 av herr Bohman m. fl. begärs utredning av möjligheterna att differentiera mervärdeskatten på livsmedel. Som motivering för de i motionerna framförda yrkandena rörande mervärdeskatten åberopas de ökade priserna på livsmedel.

På förslag av skatteutskottet i betänkandet SkU 1973:1 har riksdagen av statsfinansiella och skattetekniska skäl tidigare i år avslagit en partimotion från vänsterpartiet kommunisterna om avveckling av mervärdeskatten på livsmedel. Under senare år har riksdagen också i olika sammanhang prövat och avvisat de förslag till inkomstförstärkningar som lagts fram i motionen 1973:571 för att kompensera skattebortfallet genom förslaget om slopande av mervärdeskatten på livsmedel. I nyssnämnda betänkande framhöll utskottet vidare att det numera av riksdagen godkända prisstoppet på vissa livsmedel var att föredra framför en differentiering av mervärdeskatten. Med anledning av yrkandet i motionen 1973:1996 vill utskottet också erinra om att den förra året tillsatta jordbruksutredningen enligt sina direktiv bl. a. skall pröva valet av metod för att finansiera jordbruksstödet och därvid även undersöka möjligheterna att gå över till en lågprislinje. Med det anförda avstyrker utskottet ovan nämnda yrkanden i motionerna 1973:571, 1973:1991, 1973:1995 och 1973:1996.

Enligt nuvarande bestämmelser i förordningen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift skall arbetsgivare erlagga sådan avgift med belopp motsvarande 4 % av utgivna löner i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad. Vidare skall fysisk person, som haft inkomst av här i riket bedriven rörelse eller inkomst av här belägen jordbruksfastighet som brukas av honom, erlagga allmän arbetsgivaravgift — s. k. egenavgift — med belopp motsvarande 4 % av denna inkomst i den mån arbetsgivare inte skall erlagga sådan avgift för inkomsten.

I motionen 1973:1991 av herr Bohman m. fl. yrkas att en plan för avveckling av den allmänna arbetsgivaravgiften skall fastställas. I avvaktn på en total avveckling yrkar motionärerna vidare att avgiften skall sänkas inom det allmänna stödområdet och att möjligheterna att ge arbetsintensiva företag lägre avgift och slopa egenavgiften skyndsamt skall utredas.

Samma eller liknande motionsyrkanden har nyligen behandlats av riksdagen och avvisats. Med hänvisning till de motiveringar som anförts i betänkandena SkU 1973:24 och 1973:29 avstyrker utskottet bifall till motionen 1973:1991 även i dessa delar.

Utskottet hemställer

att riksdagen

A. med bifall till propositionen 1973: 125, såvitt den hänvisats till skatteutskottet, beslutar att statlig inkomstskatt för skattskyldig, som avses i 10 § 1 mom. förordningen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, skall för budgetåret 1973/74 ingå i preliminär skatt med 100 % av grundbeloppet;

B. avslår

1. motionen 1973: 571
2. motionen 1973: 1991
3. motionen 1973: 1993, såvitt den hänvisats till skatteutskottet,
4. motionen 1973: 1995, såvitt den hänvisats till skatteutskottet,
5. motionen 1973: 1996
6. motionen 1973: 1999.

Stockholm den 24 maj 1973

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), Engkvist (s), fru Holmqvist (s), herrar Kristenson (s), Josefson i Arrie (c), Wärnberg (s), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist (c), Wikner (s), Nilsson i Trobro (m), Stadling (s), Hörberg (fp) och Björk i Gävle (c).

Reservationer

1. av herrar Magnusson i Borås (m), Josefson i Arrie (c), Larsson i Umeå (fp), Sundkvist (c), Nilsson i Trobro (m), Hörberg (fp) och Björk i Gävle (c), som

dels ansett att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 4 börjar med "Av propositionen" och slutar med "motionen 1973: 1993", bort ha följande lydelse:

Aktiviteten inom byggnads- och anläggningssektorn ligger alltså på en låg nivå med hög arbetslöshet som följd. Samtidigt är det angeläget att stimulera en fortsatt kapacitetsutbyggnad inom industri och andra varuproducerande näringar. I motionen 1973: 1993 liksom i motionen 1973: 1990 har framhållits angelägenheten av att ytterligare stimulera byggnadsinvesteringarna. Utskottet tillstyrker därför yrkandet i motionen 1973: 1993 om en förlängning av det särskilda investeringsavdraget för vissa byggnadsarbeten så att det kommer att avse även sådana projekt, som påbörjats under den kommande vintern. Avdrag bör så-

lunda medges för objekt som påbörjas t. o. m. den 31 mars 1974 för kostnader som nedläggs t. o. m. den 30 juni 1974.

dels ansett att utskottet under punkten B 3 bort hemställa att riksdagen med bifall till motionen 1973: 1993 och med hänvisning till innehållet i motionen 1973: 1990 antar följande

Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1972: 718) om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten

Härigenom förordnas, att 1—3 §§ förordningen (1972: 718) om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 1 november 1972—den 30 juni 1973 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för denna förvärvskälla.

Avdraget göres vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1974.

Särskilt investeringsavdrag utgör tio procent av byggnadskostnad för arbete, som avses i 1 § första stycket och som utföres under perioden den 1 november 1972—den 31 december 1973. Med byggnadskostnad förstås enligt denna förordning skattskyldigs kostnad för arbete som utförts av den skattskyldige eller för dennes räkning på byggnad och för material som fogats in i byggnad under denna period.

Har statsbidrag — — — — — av bidraget.

Särskilt investeringsavdrag — — — — — för fritidsändamål.

Föreslagen lydelse

1 §

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden 1 november 1972—den 31 mars 1974 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för denna förvärvskälla.

Avdraget göres vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1974 eller 1975.

2 §

Särskilt investeringsavdrag utgör tio procent av byggnadskostnad för arbete, som avses i 1 § första stycket och som utföres under perioden den 1 november 1972—den 30 juni 1974. Med byggnadskostnad förstås enligt denna förordning skattskyldigs kostnad för arbete som utförts av den skattskyldige eller för dennes räkning på byggnad och för material som fogats in i byggnad under denna period.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant avdrag i allmän självdeklaration och företer tillfredsställande utredning om den byggnadskostnad på vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes endast om sådan kostnad i förvärvskällan uppgått till minst 10 000 kronor under perioden den 1 november 1972—den 31 december 1973.

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes endast om den skattskyldige framställer yrkande om sådant avdrag i allmän självdeklaration och företer tillfredsställande utredning om den byggnadskostnad på vilken avdrag skall beräknas. Avdrag åtnjutes endast om sådan kostnad i förvärvskällan uppgått till minst 10 000 kronor under perioden den 1 november 1972—den 30 juni 1974.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därpå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

2. av herrar Magnusson i Borås (m) och Nilsson i Trobro (m), som

dels anfört följande:

I reservation till finansutskottets betänkande 1973: 29 uttalar de icke-socialistiska representanterna att det höga skattetrycket i kombination med skattesystemets konstruktion har påverkat den ekonomiska utvecklingen i vårt land och att för betydande löntagargrupper uppnådda inkomstförbättringar nästan helt ätits upp av stigande skatter och priser. Vidare sägs att den förra året tillsatta skatteutredningen med förtur bör behandla den höga marginalbeskattningen och det olyckliga sambandet mellan beskattningen och sociala förmåner, som för många inkomsttagare i normala inkomstlagen leder till helt orimliga marginaleffekter.

I vår motion 1973: 1990 påpekas att den genomsnittliga industriarbetaren knappast fått någon reell inkomstförbättring efter skatt under de senaste fem åren. Bl. a. mot den bakgrunden finner vi det starkt motiverat att en större andel än tidigare av ökningen av våra samlade resurser kommer inkomsttagarna till del i form av inkomstskattesänkningar. Det kan inte vara rimligt att en vanlig inkomsttagare skall tvingas avstå mer till stat och kommun än vad han själv får behålla av ett extraarbete eller en löneförhöjning. Av den anledningen vidhåller vi vårt tidigare yrkande att riksdagen måtte fatta ett principbeslut om en plan för marginalskattesänkningar. Som framhållits i moderata samlingspartiets egen skatteutredning 1972, kan den ekonomiska utvecklingen i vårt land, inte minst efter en resursstimulerande skattereform, förväntas ge erforderligt utrymme för en meningsfull skatteomläggning. Det bör

ankomma på den offentliga skatteutredningen att lägga fram förslag till en sådan plan för marginalsattesänkningar.

En ytterligare förutsättning för en verklig sänkning på sikt av inkomstskatten för vanliga inkomsttagare är att den offentliga sektorn iakttar sparsamhet med skattemedel. Vi har därför i vår motion 1973: 241 förordat tillsättandet av en parlamentarisk besparings- och rationaliseringsutredning. Med hänsyn till betydelsen av ett stabilt penningvärde och behovet av hög konjunkturpolitisk beredskap, bör olika sparfrämjande åtgärder övervägas som komplement till en inkomstskattesänkning.

Det förutsätts vidare att effekterna av en omläggning till lägre skattesatser beaktas av arbetsmarknadens parter. Intresse härför har kommit till klart uttryck i den allmänna debatten.

Det kan slutligen påpekas att en successiv sänkning av skattesatserna bör kombineras *dels* med rätt till avdrag för faktiska barn tillsynskostnader, *dels* med ett särskilt avdrag för enarbetstagarfamiljer på 2 000 kr, *dels* med en lösning av de faktiskt sambeskattades problem och *dels* med särskilda skattelättnader för folkpensionärerna i enlighet med vad som sägs i våra motioner 1973: 558 och 1973: 561, innebärande höjda grundavdrag för folkpensionärerna.

dels att utskottet under punkten B 2 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1973: 1991 måtte fatta principbeslut om en fyraårsplan för marginalsattesänkningar med ikraftträdande den 1 januari 1974.

Särskilt yttrande

av herrar Josefson i Arrie (c), Larsson i Umeå (fp), Sundkvist (c), Hörberg (fp) och Björk i Gävle (c):

De frågor som aktualiseras i motionerna 1973: 571, 1973: 1991, 1973: 1995, 1973: 1996 och 1973: 1999 har nyligen varit föremål för behandling i skatteutskottet i anslutning till väckta motioner. Vi vidhåller givetvis de då intagna ståndpunkterna.

När det gäller skattepolitikens allmänna inriktning har centerpartiet och folkpartiet i motionen 1973: 1022 angett riktlinjer för den förra året tillsatta skatteutredningens arbete. Yrkandena har behandlats i skatteutskottets betänkande SkU 1973: 19. Vi har därvid bl. a. betonat att vissa frågor, där justeringar är angelägna och som berör skilda låg- och mellaninkomstgrupper, bör kunna behandlas med förtur av utredningen och sålunda kunna lösas relativt snabbt. Det gäller framför allt förbättringar av barnstödet, avskaffande av den faktiska sambeskattningen, införande av hemmakebidrag, införande av inflationsskydd

i skattesystemet och justeringar av marginaleffekterna i skatte- och bidragssystemet.

När det gäller folkpensionärernas skatteförhållanden vill vi erinra om att riksdagen förra året i anledning av motioner från centerpartiet och folkpartiet begärde att skatteutredningen särskilt skulle beakta det otilfredsställande resultat, som nuvarande skatte- och bidragsregler kan leda till för folkpensionärerna (SkU 1972: 32). Utredningen har senare fått tilläggsdirektiv av denna innebörd.

Olika förslag till åtgärder för att stimulera det enskilda sparandet har behandlats i skatteutskottets betänkande SkU 1973: 23. Vi vill också erinra om, att centerpartiet och folkpartiet i motionen 1973: 1993 i anledning av kompletteringspropositionen hemställt om förslag till höstriksdagen beträffande ett system för att stimulera det enskilda sparandet. Detta yrkande behandlas av finansutskottet.

Vad gäller frågan om mervärdeskatten på livsmedel har vi i skatteutskottets betänkande SkU 1973: 1 upprepat den tidigare framförda ståndpunkten att skatteutredningen förutsättningslöst bör pröva olika möjligheter att mera långsiktigt komma till rätta med de problem, som hänger samman med mervärdeskattens fördyrande verkan på livsmedel. Möjligheter föreligger att införa ett särskilt konsumtionsstöd, som eliminerar eller väsentligt reducerar mervärdeskattens prishöjande effekter på viktiga livsmedel. Ett sådant system innebär att hela eller en del av mervärdeskatten restitueras. Skatteutredningen bör förutsättningslöst pröva för- och nackdelar även med en differentierad mervärdeskatt. I likhet med det nu gällande prisstoppet påverkar varken en differentiering av skatten eller ett konsumtionsstöd jordbruksavtalet.

Arbetsgivaravgiftens utformning har behandlats i skatteutskottets betänkanden SkU 1973: 24 och SkU 1973: 29. Vi har därvid hemställt om skyndsamt utredning beträffande avgiftens utformning. **Det är inte minst angeläget att avgiftens verkningar på sysselsättningen blir prövade.** Utredningen bör ha fria händer att lägga fram förslag om en differentiering eller andra åtgärder för att hindra en snedvridning mellan olika former av verksamhet. En differentiering bör också utnyttjas i regionalpolitiskt syfte.

